

I. SEKCJA EPIDEMIOLOGII

1. Kierunki działania

- 1) Prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i pasożytniczych, monitorowanie sytuacji epidemiologicznej oraz sporządzanie analiz i ocen w tym zakresie.
- 2) Nadzorowanie podmiotów leczniczych w zakresie przestrzegania reżimu higieniczno – sanitarnego oraz stosowania procedur mających na celu minimalizowanie ryzyka szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych.
- 3) Kontynuowanie działań w celu dalszej poprawy wykonawstwa szczepień ochronnych oraz prowadzenie wzmożonego nadzoru nad gospodarką preparatami szczepionkowymi.
- 4) Współpracowanie ze służbami, inspekcjami, państwowymi jednostkami organizacyjnymi, towarzystwami naukowymi w obszarze nadzoru epidemiologicznego i zapobiegania chorobom zakaźnym.

2. Działalność kontrolno-represyjna

1.	Liczba przeprowadzonych kontroli	Ogółem 6810 , w tym: 6720 wywiadów epidemiologicznych dot. COVID, 55 pozostałe wywiady, 35 kontrole sanitarne
2.	Liczba decyzji administracyjnych (merytorycznych)	111
3.	Liczba decyzji administracyjnych (płatniczych)	3
4.	Liczba postanowień	0
5.	Liczba tytułów wykonawczych	0
6.	Liczba wniosków o ukaranie	0
7.	Liczba aktów oskarżenia	0
8.	Nalożone mandaty	0
9.	Kwota nalożonych mandatów	0
10.	Ilość nalożonych kar pieniężnych	2
11.	Kwota kar pieniężnych nalożonych przez Państwowego Powiatowego Insp. Sanit. w formie decyzji administracyjnej	1500

3. Istotne elementy nadzoru mające wpływ na stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu głogowskiego w 2021r.

1) Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Głogowie w okresie od 01.01.2021 roku do 31.12.2021 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2020 roku przedstawia się następująco:

a) W grupie chorób szerzących się drogą przewodu pokarmowego

- dwukrotnie zwiększyła się ogólna liczba indywidualnych ognisk zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella w postaci nieżytu żołądkowo – jelitowego z 7 w 2020r. do 14 w 2021r.,
- w obu okresach nie notowano zachorowań na czerwonkę,
- w obu okresach nie zarejestrowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A,
- odnotowano spadek zakażeń jelitowych (wirusowych i bakteryjnych), z 25 w 2020r. do 23 w 2021r.

b) Choroby szerzące się drogą krwi

- zwiększyła się liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby, (w 2020r. – 3, a w 2021r. – 5),
- w przypadku przewlekłego WZW typu B w 2021r. odnotowano 1 zachorowanie, natomiast w 2020r. nie rejestrowano zachorowania,
- w przypadku WZW typu C zwiększyła się liczba zachorowań (w 2020r. – 3, a w 2021r. – 4),
- w okresie sprawozdawczym odnotowano 1 zakażenie wirusem HIV, a w analogicznym okresie 2020 roku nie zanotowano zakażeń,
- w obu okresach nie notowano zachorowań na AIDS.

c) Choroby, którym możemy zapobiec na drodze szczepień ochronnych

- w obu okresach nie odnotowano zachorowań na krztusiec,
- w roku 2020 jak i w 2021 nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę,
- nieznacznie zwiększyła się liczba zachorowań na nagminne zapalenie przyusznicy (świnkę) z 1 w 2020r. do 2 w 2021 r.,
- w roku 2020 jak i w 2021 roku nie odnotowano zachorowań na odrę.

d) Pozostałe choroby zakaźne

- zmniejszyła się liczba zachorowań na ospę wietrzną (w 2020 r.-157 natomiast w 2021 r.-108), tj. 31,2%
- w 2021r. nie notowano zachorowań na płonicę, natomiast w 2020r. wystąpiło 19 zachorowań,
- zmniejszyła się liczba zachorowań grypopodobnych z 7836 w 2020r. do 6379 w 2021 r, tj.: o 18,6% ogółu zachorowań,
- zwiększyła się liczba zachorowań na gruźlicę z 4 w 2020 r. do 7 w 2021r.

Na podstawie przeprowadzonej analizy zachorowań na gruźlicę wynika, że 100% zachorowań stanowiła gruźlica płucna układu oddechowego. Zachorowania dotyczyły mężczyzn i kobiet w przedziale wiekowym od 27 lat do 66 lat. W każdym przypadku zgłoszenia zachorowania przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne, a osoby

z bliskiego kontaktu z chorym zostały objęte nadzorem lekarskim (35 osób). W 2021 roku nie odnotowano zgonu z powodu zachorowania na gruźlicę.

- w obu okresach nie zarejestrowano zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową wywołaną *Neisseria meningitidis*.
- w 2021 roku podobnie jak w 2020 roku odnotowano 1 zachorowanie na inwazyjną chorobę pneumokokową.

W ramach działań przeciwepidemicznych mających na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej poinformowano osoby z kontaktu z chorym o objawach i drogach zakażenia *Streptococcus pneumoniae* oraz o konieczności bezzwłocznego zgłoszenia się do lekarza w przypadku wystąpienia objawów.

Jedyną skuteczną metodą zapobiegania zakażeniom pneumokokowym są szczepienia ochronne. Biorąc pod uwagę, że bakterie *Streptococcus pneumoniae* są powszechne i kontakt z nimi jest nieunikniony, a ryzyko zakażenia jest bardzo wysokie w 2017 roku w Programie Szczepień Ochronnych (PSO tzw. Kalendarz Szczepień) dodano do listy szczepień obowiązkowych szczepienia p/pneumokokom dla wszystkich dzieci urodzonych po 31.12.2016r. Szczepienie jest zalecane również osobom dorosłym, zwłaszcza po 65 roku życia, u których ryzyko wystąpienia choroby wywołanej przez te patogeny jest bardzo wysokie.

e) Choroby odzwierzęce

Pogryzienia przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę

- w roku sprawozdawczym zmniejszyła się liczba pokąsań mieszkańców przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę z 27 w 2020 roku do 16 w 2021 roku, tj. o około 41%.

W 2021r. zakwalifikowano do szczepień p/wściekliznie 3 osoby, a w analogicznym okresie roku ubiegłego 2 osoby. Przyczyną kwalifikowania do szczepień p/wściekliznie było pogryzienie przez bezpieczne psy (2) oraz szczura (1), zwierząt tych nie można było poddać obserwacji weterynaryjnej. Ponadto 1 osoba zrezygnowała z konsultacji w poradni chorób zakaźnych.

Nie odnotowano żadnego zgonu z powodu wścieklizny.

Borelioza

W okresie sprawozdawczym nieznacznie zwiększyła się ogólna liczba zachorowań na boreliozę, 6 w 2020 r. oraz 7 w 2021 r. Zachorowania miały miejsce w przedziale wiekowym od 8 do 59 lat. Zachorowania wystąpiły u 5 kobiet i 2 mężczyzn.

Podczas przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych ustalono, że wszystkie osoby nie pamiętają ukąszenia przez kleszcza. U 5 osób wystąpiły objawy skórne w postaci rumienia wędrującego.

W 2021 r. zarejestrowano 1 zachorowanie na neuroboreliozę u 8- letniej dziewczynki mieszkanki wsi.

W wyniku przeprowadzonego dochodzenia epidemiologicznego ustalono, że:

- chora z objawami tj. zaburzenia ruchowe, opadanie powieki, zataczanie, podwójne widzenie, pobudzenie ruchowe, została przyjęta na Oddział Dziecięcy Wielospecjalistyczny Szpital Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Nowej Soli,
- w badaniu płynu mózgowo-rdzeniowym stwierdzono obecność przeciwciał przeciwko Borelii w klasie IgM i IgG,
- ostatecznie pacjentka została wypisana do domu w stanie dobrym.

f) Choroby przenoszone drogą płciową

W obu okresach sprawozdawczych nie wystąpiły zachorowania na kiłę oraz rzeżączkę.

g) Choroby zakaźne szczególnie niebezpieczne

W obu okresach nie notowano chorób zakaźnych szczególnie niebezpiecznych, w tym określanych jako importowane, wiążące się z wyjazdami zagranicznymi w inne strefy klimatyczne (cholera, malaria, żółta gorączka i inne wirusowe gorączki krwotoczne).

h) Koronawirus SARS-CoV-2 wywołujący chorobę COVID-19

COVID-19 – choroba zakaźna układu oddechowego wywołana zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Została po raz pierwszy rozpoznana i opisana w grudniu 2019, w środkowych Chinach (miasto Wuhan, w prowincji Hubei) podczas serii zachorowań zapoczątkowującej pandemię tej choroby na świecie. Kryterium klinicznym według definicji przypadku COVID-19 na potrzeby nadzoru epidemiologicznego nad zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 jest wystąpienie co najmniej jednego z następujących objawów: kaszel, gorączka, duszność, utrata węchu o nagłym początku, utrata lub zaburzenia smaku o nagłym początku. Kryterium laboratoryjnego potwierdzenia zakażenia jest wykrycie kwasu nukleinowego wirusa SARS-CoV-2 lub wykrycie antygenów wirusa SARS-CoV-2 z materiału klinicznego (najczęściej wymaz z nosogardzieli).

Na terenie powiatu głogowskiego w 2020 roku stwierdzono 2838 przypadków zakażenia wirusem SARS CoV-2 natomiast w 2021 roku potwierdzono 6400 przypadków.

Statystyka zgonów z powodu COVID-19 w powiecie głogowskim przedstawia się następująco. W 2020 roku na COVID-19 zmarło 56 osób (jeden zgon w grupie wiekowej 50-59 lat oraz 55 zgonów w grupie wiekowej 65+). Natomiast w 2021 roku zarejestrowano 126 zgonów (1 zgon w grupie wiekowej 30-39 lat, 5 zgonów w grupie 40-49 lat, 7 zgonów w grupie 50-59 lat oraz 113 zgonów w grupie 60+).

W 2021r. zidentyfikowano 6 ognisk epidemicznych w Głogowskim Szpitalu Powiatowym:

- **Centrum Opieki Długoterminowej** - od marca do kwietnia zakażenie wirusem SARS-CoV-2 potwierdzono u 11 pacjentów oraz u 2 pracowników oddziału,
- **oddział wewnętrzny** - od września do października 14 pacjentów uzyskało wynik dodatni,
- **oddział chirurgii ogólnej** w listopadzie zakażenie potwierdzono u 6 pacjentów oddziału oraz 2 osób z personelu,
- **oddział chorób wewnętrznych** w grudniu po raz drugi został objęty ogniskiem epidemicznym. Zakażeniu wirusem SARS-CoV-2 uległo 14 pacjentów,
- **centralna sterylizacja** w grudniu zakażenie potwierdzono u 5 pracowników,
- **Centrum Opieki Długoterminowej** w grudniu po raz kolejny doszło do rozprzestrzeniania się koronawirusa na tym oddziale, zachorowało 7 osób przebywających na oddziale oraz 1 osoba z personelu.

W przypadku wystąpienia ognisk epidemicznych w Głogowskim Szpitalu Powiatowym Zespół Zakażeń Szpitalnych podejmował decyzję o wstrzymaniu przyjęć, izolacji personelu zakażonego, kohortacji pacjentów, wzmożonym reżimie sanitarnym, sanityzacji oddziału. Zespół Zakażeń Szpitalnych na podstawie obowiązujących

przepisów prawa zawiadamiał Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Głogowie o wystąpieniu ogniska na terenie placówki. Na bieżąco otrzymywano raporty na temat sytuacji epidemiologicznej, sporządzane były listy osób z kontaktu z osobą zakażoną, które następnie obejmowane były kwarantanną. Osobom z kontaktu wykonywane były testy w kierunku SARS-CoV-2.

2) Ocena wykonawstwa szczepień

Szczepienia ochronne odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa epidemiologicznego w społeczeństwie. Odporność uzyskana dzięki szczepieniom prowadzi w konsekwencji do poprawy stanu zdrowia populacji i sprzyja ograniczeniu występowania chorób zakaźnych. Na podstawie danych liczbowych zawartych w rocznych sprawozdaniach ze szczepień ochronnych MZ – 54 sporządzonych przez świadczeniodawców prowadzących szczepienia można stwierdzić, że wykonawstwo szczepień u dzieci i młodzieży objętych Programem Szczepień Ochronnych jest zadawalające.

Realizacja wybranych szczepień

Szczepienie p/ospie wietrznej

W 2021 roku zaszczepiono ogółem 210 osób p/ospie wietrznej, w tym:

- 83 osób w ramach szczepień obowiązkowych (nieodpłatnych), którymi objęte są dzieci z określonych grup ryzyka,
- 127 osób zaszczepiono w ramach szczepień zalecanych (odpłatnych).

Dla porównania w 2020 roku zaszczepiono ogółem 192 osoby (odpłatnie 126 osób, nieodpłatnie 66 osób).

Szczepienie p/Neisseria meningitidis

W 2021 roku zaszczepiono p/Neisseria meningitidis 66 osób, w tym:

- w przedziale wiekowym od 0 do 19 r. ż. - 62 osoby,
- w przedziale od 20 r.ż. i powyżej - 4 osoby.

W porównaniu do poprzedniego roku sprawozdawczego zmniejszyła się liczba zaszczepionych osób p/Neisseria meningitidis o 62 osoby.

Szczepienie p/wirusowemu zapaleniu wątroby typu A

W roku sprawozdawczym zmniejszyło się zainteresowanie odpłatnymi szczepieniami p/WZW typu A. W 2021r. zaszczepiło się 15 osób, jest to o 33 osób mniej w porównaniu do roku 2020 (48).

Szczepienia p/wirusowemu zapaleniu wątroby typu A przedstawiają się następująco:

- w przedziale od 0 do 19 r.ż. – 4 osoby,
- w przedziale od 20 r.ż. i powyżej - 11 osób.

Szczepienie p/biegunce rotawirusowej

W roku sprawozdawczym 2021 wprowadzono w Programie Szczepień Ochronnych szczepienie przeciwko biegunce rotawirusowej jako szczepienie obowiązkowe, nieodpłatne (dla dzieci urodzonych przed 1 stycznia 2021 roku szczepienie było jako zalecane, odpłatne).

Szczepienia p/grypie

W 2021 roku Gmina Miejska Głogów nadal realizowała program polityki zdrowotnej w zakresie szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla osób powyżej 65 roku życia. Realizatorem zadania był podobnie jak w roku ubiegłym Głogowski Szpital

Powiatowy Sp.zo.o. W ramach programu zdrowotnego zaszczepiło się 357 osób z terenu powiatu głogowskiego.

Na stan zaszczepienia p/grypie w 2021 roku miała wpływ:

- wprowadzona Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 sierpnia 2021 roku w sprawie metody zapobiegania grypie sezonowej w sezonie 2021/2022 możliwość wykonania bezpłatnych szczepień dla poszczególnych grup zawodowych (m.in. osoby zatrudnione w podmiocie wykonującym działalność leczniczą, osoby zatrudnione oraz realizujące usługi farmaceutyczne, osoby uprawnione do wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej, nauczyciele akademicy, osoby zatrudnione w Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej, osoby przebywające w domach pomocy społecznej, osoby pracujące w przedszkolu, funkcjonariusze np. Policji, Sił Zbrojnych, Straży Granicznej oraz żołnierze),
- wprowadzona Rozporządzeniem Ministra Zdrowia zmieniające Rozporządzenie w sprawie metody zapobiegania grypie sezonowej w sezonie 2021/2022 z dnia 18 listopada 2021r. możliwość zaszczepienia dla wszystkich osób, które ukończyły 18 rok życia.

Stan zaszczepionych osób w przedziale wiekowym od 15-65r.ż. w 2021 roku wyniósł 3322, w porównaniu do 2020 roku był to wzrost o 393 osoby (w 2020r. 2929).

Szczepienia p/*Streptococcus pneumoniae*

W 2021 roku zmniejszyło się zainteresowanie odpłatnymi szczepieniami przeciwko zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*. Ogółem zaszczepiono 81 osób i jest to o 185 osób mniej w odniesieniu do roku 2020 (266).

3) Podmioty wykonujące działalność leczniczą

W okresie od 01stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku w ramach realizacji zadań związanych z nadzorem nad warunkami sanitarno – higienicznymi i technicznymi w podmiotach wykonujących działalność leczniczą przeprowadzono 35 kontroli. W jednym podmiocie leczniczym stwierdzono nieprawidłowości. Wydano decyzję administracyjną nakazującą placówce medycznej zapewnić przewodniczącego zespołu zakażeń szpitalnych, który posiada odpowiednie kwalifikacje.

4) Nałożone kary pieniężne

Dnia 11 sierpnia 2021 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Głogowie wydał dwie decyzje o wymierzeniu kary pieniężnej w kwocie 1.000 zł oraz 500 zł za naruszenie obowiązku kwarantanny.